

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-130>

УДК 334.012.64:332.1

ЕФЕКТИВНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

EFFECTIVENESS OF THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT IN THE REGIONS OF UKRAINE

Боровик Марина Вікторівнадоктор економічних наук, професор,
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7362-7830>**Палант Олексій Юрійович**доктор економічних наук, доцент,
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8178-6874>**Borovyk Maryna, Palant Oleksii**

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

У статті досліджено ефективність організаційно-економічного механізму розвитку підприємництва в регіонах України. Обґрунтовано, що рівень підприємницької активності та масштаби регіональних диспропорцій значною мірою визначаються ступенем узгодженості інституційних, організаційних та економічних інструментів регіональної політики. Акцентовано увагу на необхідності переходу від фрагментарних заходів підтримки бізнесу до системного механізму, адаптованого до соціально-економічної специфіки регіонів. Показано, що посилення ролі регіонального управління, розвиток підприємницької інфраструктури та орієнтація на результативність управлінських рішень формують передумови для активізації підприємницької діяльності, підвищення економічної стійкості регіонів та зменшення територіальних диспропорцій, що є важливою умовою забезпечення сталого регіонального розвитку в умовах сучасних трансформаційних викликів.

Ключові слова: підприємництво; регіональний розвиток; організаційно-економічний механізм; регіональна економіка; підтримка малого і середнього бізнесу; регіональна політика; ефективність управління.

The article examines the effectiveness of the organizational and economic mechanism for entrepreneurship development in the regions of Ukraine under conditions of structural transformations and regional asymmetry. It is substantiated that regional entrepreneurship plays a key role in ensuring economic resilience, employment growth and territorial development, while its performance largely depends on the coherence and adaptability of regulatory, institutional and economic instruments. The research demonstrates that significant interregional disparities in entrepreneurial activity are caused not only by differences in resource potential but also by fragmented management decisions, insufficient financial support and uneven development of business support infrastructure. The study emphasizes that the dominance of isolated policy measures limits the ability of entrepreneurship to act as a driver of sustainable regional growth. It is argued that a systemic organizational and economic mechanism based on coordinated institutional, organizational, financial and infrastructural components is essential for improving policy effectiveness. Special attention is paid to the role of regional governance in shaping favorable business environments and adapting support instruments to local socio-economic conditions. The results indicate that strengthening regional management capacity, expanding access to financial resources, developing entrepreneurship infrastructure and improving policy monitoring contribute to enhancing the overall effectiveness of entrepreneurship development mechanisms. The study also highlights the importance of considering evaluation tools within regional policy frameworks to support evidence-based decision-making and long-term sustainability of entrepreneurship support measures. In this context, the proposed approaches contribute to improving the strategic orientation of regional entrepreneurship policy and increasing its impact on long-term economic development. The findings may be used by regional authorities in designing and implementing development strategies aimed at reducing regional disparities, stimulating business activity and supporting post-crisis economic recovery.

Keywords: entrepreneurship; regional development; organizational and economic mechanism; regional economy; small and medium-sized business support; regional policy; management efficiency.

Постановка проблеми. Сучасний етап соціально-економічного розвитку України характеризується зростанням ролі підприємництва як ключового чинника забезпечення економічної стійкості регіонів, формування зайнятості населення та активізації інноваційних процесів. В умовах воєнних викликів, структурних диспропорцій та післявоєнного відновлення саме розвиток підприємницького сектору набуває стратегічного значення для відновлення економічного потенціалу територій та підвищення їх конкурентоспроможності. Разом із тим ефективність розвитку підприємництва в регіонах України залишається нерівномірною, що зумовлено відмінностями у рівні економічного розвитку, інституційного середовища, доступі до фінансових ресурсів та якості управлінських рішень на регіональному рівні. Це актуалізує необхідність формування та функціонування дієвого організаційно-економічного механізму розвитку підприємництва, здатного забезпечити узгодженість інструментів державної та регіональної політики з урахуванням специфіки кожного регіону.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика розвитку підприємництва та формування організаційно-економічних механізмів його підтримки знайшла відображення у працях вітчизняних і зарубіжних науковців. Слід відзначити дослідження, присвячені формуванню та удосконаленню організаційно-економічних механізмів регіонального розвитку, зокрема праці А. Юрченка [1], І. Топалової [2], Т. Качали, [3] С. Василюк [3], Л. Шафієвої [3], І. Степанця [3], Д. Костирка та В. Крикуна [4], а також Р. Кльоби [5] щодо смарт-спеціалізації розвитку регіонів. Питання внутрішньої інтеграції, фінансової спроможності територіальних громад і відповідних механізмів розвитку висвітлено у працях Н. Трусової, І. Колокольчикової та М. Полегенької [6]. Окремі методичні аспекти оцінювання ефективності організаційно-економічних механізмів розглядаються в роботах М. Дергалюка [7], а принципи формування таких механізмів на рівні підприємств – у дослідженнях О. Федірця [8] та Т. Дем'яненка [9]. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва в Україні узагальнено у праці З. Шацької та Я. Горбачова [10]. Водночас у міжнародних аналітичних джерелах (OECD, World Bank) акцентується значущість комплексної регіональної політики підтримки підприємництва та підвищення якості бізнес-середовища [11–13], що узгоджується з пріоритетами державної регіональної полі-

тики, визначеними Стратегією регіонального розвитку України до 2027 року [14].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас, попри значну кількість наукових досліджень, недостатньо опрацьованими залишаються питання дослідження ефективності організаційно-економічного механізму розвитку підприємництва саме в регіональному розрізі, що ускладнює формування обґрунтованих управлінських рішень на місцевому рівні. Більшість наявних підходів зосереджується на аналізі окремих елементів механізму або розглядає розвиток підприємництва без урахування специфіки регіональних соціально-економічних умов.

Крім того, недостатньо дослідженими залишаються проблеми адаптації організаційно-економічного механізму розвитку підприємництва до сучасних трансформаційних викликів, зокрема змін інституційного середовища, процесів децентралізації, цифровізації економіки та нерівномірності відновлення регіонів. Це зумовлює необхідність подальшого наукового пошуку, спрямованого на обґрунтування підходів до підвищення ефективності механізмів розвитку підприємництва з урахуванням регіональної асиметрії.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження ефективності організаційно-економічного механізму розвитку підприємництва в регіонах України та обґрунтування напрямів його вдосконалення з урахуванням регіональної специфіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. У наукових дослідженнях поняття «організаційно-економічний механізм» широко використовується для характеристики сукупності форм, методів, інструментів і важелів впливу на соціально-економічні процеси з метою досягнення визначених цілей розвитку. Водночас у науковій літературі відсутній єдиний підхід до його трактування, що зумовлює необхідність узагальнення наукових позицій та уточнення змісту цієї категорії в контексті розвитку підприємництва на регіональному рівні. Зазначені питання розглядаються у працях А. Юрченка [1], І. Топалової [2], Т. Качали, С. Василюк, Л. Шафієвої та І. Степанця [3], які підкреслюють багатокомпонентний характер організаційно-економічного механізму та його значення для регіонального розвитку.

У загальноекономічному розумінні організаційно-економічний механізм розглядається як система взаємопов'язаних елементів управління, що забезпечують реалізацію еко-

номічної політики шляхом поєднання організаційних та економічних методів впливу. Організаційна складова охоплює інституційну структуру, форми управління, нормативно-правове забезпечення та координацію взаємодії між суб'єктами, тоді як економічна складова включає фінансові, податкові, інвестиційні та кредитні інструменти регулювання, що відображено у дослідженнях Д. Костирка та В. Крикуна [4], а також Т. Дем'яненко [9].

У контексті розвитку підприємництва організаційно-економічний механізм трактується як сукупність умов і засобів, спрямованих на стимулювання створення, функціонування та розвитку суб'єктів підприємницької діяльності, формування сприятливого підприємницького середовища, зниження адміністративних бар'єрів, розширення доступу до фінансових ресурсів і розвитку інфраструктури підтримки бізнесу, що відображено у працях Н. Трусової, І. Колокольчикової та М. Полегенької [6], З. Шацької та Я. Горбачова [10] та багатьох інших дослідників.

Регіональний аспект розвитку підприємництва зумовлює необхідність розширеного трактування організаційно-економічного механізму з урахуванням територіальних особливостей. На регіональному рівні цей механізм формується під впливом соціально-економічних умов, рівня децентралізації, фінансової спроможності місцевих бюджетів, якості інституційного середовища та управлінського потенціалу органів влади, а його ефективність значною мірою залежить від узгодженості державної та регіональної політики розвитку підприємництва.

Узагальнення наукових підходів дозволяє визначити організаційно-економічний механізм розвитку підприємництва в регіоні як цілісну систему взаємодії інституційних, організаційних та економічних елементів, спрямовану на створення сприятливих умов для підприємницької діяльності, підвищення її результативності та забезпечення сталого соціально-економічного розвитку території. У межах даного дослідження він пропонується як сукупність форм, методів, інструментів і важелів регіонального впливу, що реалізуються органами державної та місцевої влади у взаємодії з інститутами підтримки бізнесу та суб'єктами підприємництва з метою активізації підприємницької діяльності та зменшення регіональних диспропорцій розвитку.

Ефективність функціонування організаційно-економічного механізму розвитку підприємництва значною мірою визначається

його внутрішньою структурою та рівнем узгодженості між окремими елементами, що зумовлює доцільність комплексного підходу до їх аналізу. Узагальнення наукових підходів і цілей дослідження дозволяє виокремити основні структурні складові організаційно-економічного механізму розвитку підприємництва в регіонах України.

Інституційна складова включає систему формальних і неформальних інститутів, що регулюють підприємницьку діяльність на регіональному рівні. До неї належать органи державної та місцевої влади, інститути розвитку підприємництва, нормативно-правове забезпечення, а також правила та процедури ведення бізнесу. Саме інституційна складова формує «правила гри» для суб'єктів підприємництва та визначає рівень довіри до регіонального бізнес-середовища.

Організаційна складова охоплює форми і методи управління розвитком підприємництва та механізми координації взаємодії між суб'єктами. Вона включає регіональні програми і стратегії розвитку підприємництва, механізми міжсекторної взаємодії (влада – бізнес – громада), а також організаційні процедури реалізації політики підтримки бізнесу. Дана складова забезпечує практичну реалізацію управлінських рішень і адаптацію механізму до специфіки регіональних умов.

Економічна складова відображає систему економічних важелів та інструментів впливу на підприємницьку діяльність, зокрема фінансово-бюджетні інструменти, податкові стимули, інвестиційні та кредитні механізми, а також державні й регіональні програми підтримки бізнесу. Вона безпосередньо впливає на рівень ділової активності та інвестиційну привабливість регіону.

Інфраструктурна складова формує матеріальну й організаційну основу підтримки підприємництва та включає бізнес-інкубатори, індустриальні парки, кластерні утворення, центри підтримки підприємництва, консалтингові та освітні структури. Розвинена підприємницька інфраструктура сприяє зниженню стартових бар'єрів для бізнесу та підвищенню його конкурентоспроможності.

Інформаційно-кадрова складова охоплює інформаційне забезпечення підприємницької діяльності та розвиток людського капіталу, зокрема доступ до інформації про програми підтримки, використання цифрових сервісів для бізнесу, а також рівень підприємницьких компетентностей і професійної підготовки кадрів. Даний елемент набуває особливої

ваги в умовах цифровізації економіки та розвитку знаннеорієнтованого підприємництва.

Таким чином, організаційно-економічний механізм розвитку підприємництва в регіонах України є цілісною системою взаємопов'язаних складових, ефективність якої визначається не стільки наявністю окремих інструментів, скільки рівнем їх узгодженості, адаптивності та відповідності регіональним потребам. Порушення взаємозв'язків між елементами механізму призводить до зниження результативності політики розвитку підприємництва та посилення регіональних диспропорцій, що підтверджується як результатами вітчизняних досліджень, так і висновками міжнародних аналітичних звітів. [6; 10–13].

Регіональний рівень управління відіграє ключову роль у формуванні та реалізації організаційно-економічного механізму розвитку підприємництва, оскільки саме на цьому рівні відбувається безпосередня взаємодія органів влади з суб'єктами господарювання та інститутами підтримки бізнесу. Особливого значення регіональний вимір набуває в умовах децентралізації, яка розширила повноваження органів місцевого самоврядування у сфері соціально-економічного розвитку територій [14].

Регіональне управління розвитком підприємництва передбачає поєднання стратегічних і тактичних функцій, спрямованих на створення сприятливого підприємницького середовища з урахуванням соціально-економічної специфіки регіону. До основних функцій регіональних органів влади у цій сфері належать розроблення та реалізація регіональних програм підтримки підприємництва, координація діяльності інфраструктурних елементів, забезпечення доступу суб'єктів підприємництва до фінансових ресурсів, а також моніторинг результативності застосовуваних інструментів.

Важливою перевагою регіонального рівня управління є можливість адаптації організаційно-економічного механізму до локальних умов господарювання. Регіони України суттєво відрізняються за рівнем економічного розвитку, структурою економіки, ресурсним потенціалом та підприємницькою активністю, що зумовлює необхідність диференційованого підходу до формування політики розвитку підприємництва. У цьому контексті регіональний рівень управління виступає ключовою ланкою, здатною забезпечити гнучкість та адресність застосовуваних інструментів, що узгоджується з висновками міжнародних

аналітичних досліджень у сфері регіонального розвитку та підприємництва [11; 12].

Разом із тим ефективність реалізації регіональної політики розвитку підприємництва значною мірою залежить від рівня інституційної спроможності органів влади, якості стратегічного планування та фінансового забезпечення. Обмеженість ресурсів, фрагментарність управлінських рішень та недостатня координація між державним і місцевим рівнями часто знижують результативність організаційно-економічного механізму та стримують розвиток підприємницької ініціативи в регіонах.

В умовах сучасних трансформаційних викликів, зокрема воєнного стану та післявоєнного відновлення, зростає значення регіонального управління як інструменту стимулювання підприємницької активності та економічної стійкості територій. Саме на регіональному рівні формуються передумови для підтримки малого і середнього бізнесу, розвитку локальних виробництв, залучення інвестицій та відновлення економічних зв'язків, що підкреслюється у сучасних міжнародних та національних аналітичних матеріалах [11–14].

Отже, регіональний рівень управління виступає системоутворюючим елементом організаційно-економічного механізму розвитку підприємництва, забезпечуючи узгодження стратегічних цілей державної політики з реальними потребами регіонів. Підвищення ефективності цього рівня управління є необхідною умовою зменшення регіональних диспропорцій та забезпечення сталого розвитку підприємництва в Україні.

Варто відзначити, що розвиток підприємництва в регіонах України характеризується різноспрямованою динамікою, що відображає як загальноекономічні тенденції, так і вплив регіональних чинників. Упродовж останніх років спостерігаються структурні зміни у підприємницькому секторі, зокрема зростання ролі малого та середнього бізнесу у формуванні валового регіонального продукту, забезпеченні зайнятості населення та наповненні місцевих бюджетів.

Водночас динаміка кількості суб'єктів підприємництва залишається нерівномірною. У низці регіонів фіксується скорочення кількості діючих підприємств та фізичних осіб-підприємців, що зумовлено впливом воєнних дій, міграційними процесами, зниженням інвестиційної активності та зростанням операційних ризиків. Натомість окремі регіони демонструють відносну стабільність або поступове від-

новлення підприємницької активності за рахунок релокації бізнесу, розвитку внутрішнього ринку та адаптації підприємців до нових умов господарювання, що підтверджується аналітичними матеріалами міжнародних організацій та національних органів влади.

Значну роль у підтриманні динаміки підприємництва відіграють регіональні програми стимулювання малого і середнього бізнесу, а також доступність фінансових інструментів підтримки. Разом із тим їх вплив залишається обмеженим у разі недостатньої координації з загальнодержавною політикою та низької інституційної спроможності органів влади на місцях, що знижує загальну результативність заходів підтримки підприємницької діяльності.

Аналіз регіонального розподілу підприємницької активності свідчить про наявність суттєвих територіальних диспропорцій. Найвищий рівень концентрації суб'єктів підприємництва характерний для економічно розвинених регіонів та великих міських агломерацій, які мають розвинену інфраструктуру, доступ до ринків збуту та людського капіталу. Водночас менш розвинені регіони, особливо ті, що зазнали значних економічних втрат, характеризуються нижчим рівнем підприємницької активності, обмеженим доступом до фінансових ресурсів та слабким розвитком інфраструктури підтримки бізнесу, що поглиблює асиметрію регіонального розвитку [11; 13].

Територіальні відмінності проявляються також у галузевій структурі підприємництва. У частині регіонів домінують підприємства сфери торгівлі та послуг, тоді як виробниче

та інноваційне підприємництво розвинене недостатньо. Така структура обмежує довгострокову конкурентоспроможність регіонів та знижує потенціал підприємництва як чинника сталого економічного зростання.

Рівень розвитку підприємництва в регіонах України значною мірою визначається ефективністю дії організаційно-економічних чинників, зокрема якістю інституційного середовища, доступністю фінансових ресурсів, рівнем адміністративного навантаження та станом підприємницької інфраструктури. Недостатня узгодженість між окремими інструментами підтримки підприємництва, фрагментарність регіональних програм та обмеженість фінансування знижують результативність організаційно-економічного механізму. Водночас регіони, у яких налагоджено системну взаємодію між органами влади, бізнесом та інститутами підтримки, демонструють вищу адаптивність і стійкість підприємницького сектору.

Отже, розвиток підприємництва в регіонах України відбувається в умовах значних територіальних диспропорцій і залежить від рівня ефективності організаційно-економічного механізму, що зумовлює необхідність його дослідження з урахуванням інституційних, економічних, організаційних та інфраструктурних аспектів, а також соціально-економічних наслідків розвитку підприємництва.

Для дослідження ефективності організаційно-економічного механізму розвитку підприємництва доцільно використовувати сукупність показників, згрупованих відповідно до його ключових складових (табл. 1).

Таблиця 1

Сукупність показників оцінювання ефективності організаційно-економічного механізму розвитку підприємництва в регіонах України

Складова механізму	Показники оцінки	Характеристика впливу
Інституційна	– кількість регіональних програм підтримки підприємництва; – рівень нормативного забезпечення	Визначає стабільність та передбачуваність умов ведення бізнесу
Економічна	– обсяг фінансування програм підтримки малого і середнього підприємництва; – доступність кредитних ресурсів	Характеризує фінансові можливості розвитку підприємництва
Організаційна	– рівень реалізації регіональних стратегій; – ефективність координації між суб'єктами	Відображає якість управління розвитком підприємництва
Інфраструктурна	– кількість об'єктів підтримки бізнесу; – доступ до консультаційних послуг	Впливає на зниження бар'єрів входу на ринок
Результативна	– темпи зростання кількості суб'єктів підприємництва; – рівень зайнятості	Відображає кінцеві результати функціонування механізму

Джерело: сформовано авторами

Такий підхід дозволяє комплексно охопити інституційні, економічні, організаційні, інфраструктурні та результативні аспекти функціонування механізму, а також врахувати регіональну специфіку його реалізації.

Запропонована сукупність показників створює аналітичну основу для порівняльного аналізу стану та тенденцій розвитку підприємства в регіонах, а також для виявлення проблемних аспектів функціонування організаційно-економічного механізму.

Узагальнення результатів аналізу свідчить, що ефективність організаційно-економічного механізму розвитку підприємства в регіонах України залишається нерівномірною, а його потенціал використовується неповною мірою. До основних проблем належать фрагментарність регіональних програм підтримки підприємства, обмеженість і нерівномірність фінансових ресурсів, недостатній розвиток підприємницької інфраструктури, слабка координація між державним і регіональним рівнями управління, а також формальний характер моніторингу результативності реалізованих заходів.

Зазначені проблеми знижують ефективність дії організаційно-економічного механізму та обмежують можливості підприємства як чинника регіонального розвитку, що зумовлює необхідність його подальшого вдосконалення з урахуванням регіональної асиметрії та сучасних соціально-економічних викликів.

Підвищення ефективності організаційно-економічного механізму розвитку підприємства в регіонах України потребує системного вдосконалення його ключових складових на засадах комплексності, адаптивності та результативності регіональної політики. Основними напрямками такого вдосконалення є:

- посилення інституційного та нормативно-правового забезпечення;
- розширення фінансово-економічних інструментів підтримки підприємства;

- розвиток підприємницької інфраструктури та міжсекторної взаємодії;
- підвищення результативності управління і моніторингу ефективності.

Реалізація зазначених напрямів сприятиме підвищенню ефективності організаційно-економічного механізму, зменшенню регіональних диспропорцій та активізації підприємницької діяльності, що підтверджує висунуту гіпотезу щодо визначальної ролі узгодженості та адаптивності механізму у забезпеченні сталого розвитку підприємства в регіонах України.

Висновки. Результати дослідження свідчать, що ефективність розвитку підприємства в регіонах України визначається не окремими інструментами підтримки, а рівнем цілісності, узгодженості та адаптивності організаційно-економічного механізму до соціально-економічних умов конкретних територій. Наявні регіональні диспропорції та нерівномірність підприємницької активності значною мірою зумовлені фрагментарністю управлінських рішень, обмеженістю фінансових ресурсів і недостатнім розвитком інфраструктури підтримки бізнесу. При цьому, посилення ролі регіонального рівня управління, застосування системного підходу до формування та реалізації політики розвитку підприємства, а також орієнтація на результативність і міжсекторну взаємодію є ключовими умовами підвищення ефективності організаційно-економічного механізму. Реалізація зазначених підходів створює передумови для активізації підприємницької діяльності, зменшення регіональних диспропорцій та забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіонів України.

Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язувати з поглибленням аналізу ефективності механізмів підтримки підприємства, зокрема в умовах цифровізації економіки та післявоєнного відновлення регіонів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Юрченко А. Ю. Формування організаційно-економічного механізму розвитку і безпеки регіону. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 7. С. 197–201.
2. Топалова І. А. Організаційно-економічний механізм формування ланцюгів ресурсного забезпечення регіональних товарних ринків: концептуальний підхід. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. № 3. С. 167–173.
3. Качала Т. М., Василюк С. В., Шафієва Л. Г., Степанець І. В. Структура та технології організаційно-економічного механізму впровадження регіональної політики сталого розвитку. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. № 1 (61). С. 10–21.

4. Костирко Д. Р., Крикун В. С. Удосконалення організаційно-економічного механізму розроблення регіональної стратегії розвитку. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2023. № 2 (128). С. 73–77.
5. Кльоба Р. Напрями вдосконалення організаційно-економічного механізму смарт-спеціалізації розвитку регіонів України. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2025. Т. 4 (63). С. 343–355. DOI: 10.55643/fcapt.4.63.2025.4816.
6. Трусова Н. В., Колокольчикова І. В., Полегенька М. А. Організаційно-економічний механізм розвитку сільських територіальних громад: внутрішня інтеграція та фінансова спроможність. *Ефективна економіка*. 2022. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10021> (дата звернення: 23.02.2026). DOI: 10.32702/2307-2105-2022.2.11.
7. Дергалюк М. О. Методичні підходи щодо оцінювання організаційно-економічного механізму розвитку агропромислового комплексу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 10. С. 35–38.
8. Федірець О. Сутність та принципи формування організаційно-економічного механізму розвитку підприємств агропродовольчої сфери. *Економіка та суспільство*. 2021. № 28. DOI: 10.32782/2524-0072/2021-28-56.
9. Дем'яненко Т. Формування організаційно-економічного механізму управління розвитком промислового підприємства. *Development Service Industry Management*. 2024. № 3. С. 19–25. DOI: 10.31891/dsim-2024-7(3).
10. Шацька З. Я., Горбачов Я. І. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2021. Вип. 70. С. 99–103.
11. OECD. *Entrepreneurship at a Glance*. Paris : OECD Publishing. URL: <https://www.oecd.org/industry/business-innovation/entrepreneurship/> (дата звернення: 23.02.2026).
12. OECD. *Regional Development Policy*. URL: <https://www.oecd.org/regional/> (дата звернення: 23.02.2026).
13. World Bank. *Subnational Doing Business: Ukraine*. URL: <https://www.worldbank.org> (дата звернення: 23.02.2026).
14. Стратегія регіонального розвитку України на період до 2027 року : затв. постановою Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.minregion.gov.ua> (дата звернення: 23.02.2026).

REFERENCES:

1. Yurchenko A. Yu. (2016) Formuvannya orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu rozvytku i bezpeky rehionu [Formation of the organizational and economic mechanism for regional development and security]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, vol. 7, pp. 197–201. (in Ukrainian)
2. Topalova I. A. (2020) Orhanizatsiino-ekonomichni mekhanizm formuvannya lantsiuhiv resursnoho zabezpechennia rehionalnykh tovarnykh rynkiv: kontseptualnyi pidkhid [Organizational and economic mechanism for forming resource supply chains of regional commodity markets: a conceptual approach]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, no. 3, pp. 167–173. (in Ukrainian)
3. Kachala T. M., Vasyliuk S. V., Shafiiyeva L. H., Stepanets I. V. (2021) Struktura ta tekhnolohii orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu vprovadzhennia rehionalnoi polityky staloho rozvytku [Structure and technologies of the organizational and economic mechanism for implementing regional sustainable development policy]. *Vcheni zapysky Universytetu "KROK"*, no. 1(61), pp. 10–21. (in Ukrainian)
4. Kostyrko D. R., Krykun V. S. (2023) Udoskonalennia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu rozroblennia rehionalnoi stratehii rozvytku [Improvement of the organizational and economic mechanism for developing a regional development strategy]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, no. 2(128), pp. 73–77. (in Ukrainian)
5. Klioba R. (2025) Napriamy vdoskonalennia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu smart-spetsializatsii rozvytku rehioniv Ukrainy [Directions for improving the organizational and economic mechanism of smart specialization of regional development in Ukraine]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky*, vol. 4(63), pp. 343–355. <https://doi.org/10.55643/fcapt.4.63.2025.4816> (in Ukrainian)
6. Trusova N. V., Kolokolchikova I. V., Polehenka M. A. (2022) Orhanizatsiino-ekonomichni mekhanizm rozvytku silskykh terytorialnykh hromad: vnutrishnia intehtratsiia ta finansova spromozhnist [Organizational and economic mechanism for the development of rural territorial communities: internal integration and financial capacity]. *Efektivna ekonomika*, no. 2. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10021> (accessed February 23, 2026). <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.2.11> (in Ukrainian)
7. Derhaliuk M. O. (2018) Metodychni pidkhody shchodo otsiniuvannia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu rozvytku ahropromyslovoho kompleksu [Methodological approaches to evaluating the organizational and economic mechanism of agro-industrial complex development]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 10, pp. 35–38. (in Ukrainian)

8. Fedirets O. (2021) Sutnist ta pryntsyipy formuvannia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu rozvytku pidpriemstv ahroprodovolchoi sfery [Essence and principles of forming the organizational and economic mechanism for the development of agri-food enterprises]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 28. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-56> (in Ukrainian)
9. Demianenko T. (2024) Formuvannia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu upravlinnia rozvytkom promysloвого pidpriemstva [Formation of the organizational and economic mechanism for managing industrial enterprise development]. *Development Service Industry Management*, no. 3, pp. 19–25. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(3\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(3)) (in Ukrainian)
10. Shatska Z. Ya., Horbachov Ya. I. (2021) Problemy ta perspektyvy rozvytku pidpriemnytstva v Ukraini [Problems and prospects of entrepreneurship development in Ukraine]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, vol. 70, pp. 99–103. (in Ukrainian)
11. OECD. (2023) *Entrepreneurship at a Glance*. Paris: OECD Publishing. Available at: <https://www.oecd.org/industry/business-innovation/entrepreneurship/> (accessed February 23, 2026).
12. OECD. (2023) *Regional Development Policy*. Available at: <https://www.oecd.org/regional/> (accessed February 23, 2026).
13. World Bank. (2023) *Subnational Doing Business: Ukraine*. Available at: <https://www.worldbank.org> (accessed February 23, 2026).
14. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2020) *State Strategy for Regional Development of Ukraine until 2027*. Available at: <https://www.minregion.gov.ua> (accessed February 23, 2026).

Дата надходження статті: 24.02.2026

Дата прийняття статті: 11.03.2026

Дата публікації статті: 23.03.2026